

Kvalitetsredovisning förskolorna Garhyttan och Åstugan

inkl. fritidshem

läsåret 2015-2016

Innehåll

Inledning.....	3
Nulägesbeskrivning	3
Grundfakta.....	4
Budget/Personal.....	4
Organisation	4
Antal inskrivna barn/elever i enhetens verksamheter	4
Antal barn inom kommunens barnomsorg - förändring	4
Antal barn i kommunens förskolor och pedagogisk omsorg - årskullar.....	4
Personal.....	5
Personalens utbildning.....	5
Kompetensutvecklingsinsatser.....	5
Arbetsmiljö	6
Trygghet - Normer och värden	7
Utveckling och lärande	8
Förskolans kvalitet - utveckling av förskolans kvalitetsarbete	9
Förskola och hem	10
Samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet.....	11
Bedömning av förskolans kvalitet.....	14

Inledning

Det här dokumentet utgör kvalitetsredovisning för förskolorna Garhyttan och Åstugan samt för kommunens pedagogiska omsorg.

Syftet med denna sammanställning är inte i första hand att presentera resultaten för externa parter utan är tänkt som ett verktyg i arbetet med att förbättra verksamheten inom kommunens barnomsorg. Arbetet med att säkra och redovisa kvalitet måste ses som en utvecklingsprocess.

De resultat och indikatorer som presenteras i denna kvalitetsredovisning bygger på förskolans egna kvalitetsarbete och på egen statistik samt material från SCB/Skolverket och SKL.

De prioriterade områden som anges i redovisningen bygger på kommunens skolplan för 2012-2015 och som gällde under första delen av den period som redovisas. En ny skolplan gäller från 2016 och denna kommer att ligga till grund för nästa kvalitetsredovisning.

Nulägesbeskrivning

På förskolan Garhyttan, Kopparberg var 95 barn inskrivna i oktober 2015 och 103 barn i april 2016. På förskolan, som har 6 avdelningar, fanns enligt budget 2015 sexton pedagoger fördelat på 15,3 tjänster. Av dessa var 11 st. förskollärare. I augusti startades en ny avdelning för asylsökande barn i Garhytteskolans lokaler.

I Ställdalen finns förskolan Åstugan, en förskola och ett fritidshem i samma byggnad, 39 barn inskrivna i förskolan i oktober och i april var det 41 barn i förskolans verksamhet. På fritidshemmet gick det 9 barn under hösten och 9 barn i april. I budget för 2015 finns anslaget medel för totalt 8 personer fördelat på 6,75 tjänster.

I kommunen finns två familjedaghem ett i Bångbro och ett i Mossgruvan. Där gick 9 barn i oktober och 9 barn i april fördelat på två heltidstjänster.

Utöver grundbemanningen finns en resurspedagog som arbetar heltid inom förskolan. En specialpedagog finns med i verksamheten med 40 % tjänstgöringsgrad.

Antalet asylsökande barn med rätt till allmän förskola ökat markant, det är en verksamhet där barnantalet ändras snabbt och kommunen måste ha flexibla lösningar för att täcka behovet. En ny avdelning startades under året i anslutning till Garhyttans förskola med bidrag från staten, men denna lösning räcker inte för att täcka behovet.

Ett nytt material för bedömning av förskolans kvalitet infördes under förra läsåret. Materialet bygger på bedömningar som görs av personalen inom olika områden och som redovisas i en matris (se bilaga 1).

Grundfakta

Budget/Personal

Förskolan inkl. dagbarnvårdare hade en nettobudget på 11 140 tkr 2015 och 11 303 tkr 2016 för hela verksamheten. Till detta kommer ersättningar från Migrationsverket.

Organisation

Ledningen för förskolan har bestått av en förskolechef med 100 % tjänstgöringsgrad med assistans av en barnomsorgsassistent på 50 %. Inom förskolechefens ansvarsområde finns två förskolor, ett fritidshem samt två dagbarnvårdare. Fr.o.m. juni 2016 är förskolechefstjänsten fördelad på två personer.

Antal inskrivna barn/elever i enhetens verksamheter

Antal inskrivna barn/elever, 15 oktober	2015-10-15	2015-10-15	2016-04-15
Förskola	142	126	141
Pedagogisk omsorg (dagbarnvårdare)	10	9	9
Fritidshemmet Åstugan i Ställdalen	8	9	9

Tillkommer asylsökande barn som finansieras genom bidrag från Migrationsverket

Antal barn inom kommunens barnomsorg - förändring

Antal barn inom barnomsorg och fritidshem 15 okt	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Barnomsorg	144	143	141	141	138	152	165

Tillkommer asylsökande barn som finansieras genom bidrag från Migrationsverket

Antal barn i kommunens förskolor och pedagogisk omsorg - årskullar

Antal barn inom barnomsorgen 15 okt	Födelseår	2010	2011	2012	2013	2014
Förskola		36	49	31	28	21

Andelen barn i åldern 1-9 år som är inskrivna i förskoleverksamhet eller skolbarnomsorg har legat på en jämn nivå de senaste åren. I genomsnitt var 140 barn inskrivna i förskola och pedagogisk omsorg under läsåret; som lägst 117 barn i augusti 2015 och som flest 152 barn i maj 2016. Tillkommer de barn som finansieras genom bidrag från Migrationsverket. Den genomsnittliga vistelsetiden inom förskolan var 32,1 timmar/vecka, en ökning med 0,7 timmar/vecka jämfört med föregående år.

Resurstilldelningen till barnomsorgen beräknas utifrån volymtimmar; d.v.s. antalet barntimmar/heltidsanställd personal. Det budgeterade volymtimtalet var 210 volymtimmar. Under läsåret 2015-16 var det genomsnittliga antalet volymtimmar inom barnomsorgen 196; det lägsta antalet i augusti 2015 (159) och det högsta i februari och mars 2016 (220).

Personal

Antalet barn/årsarbetare inom förskolan är något högre än för kommungruppen i övrigt men har minskat sedan 2010 för att öka igen under det senaste året. Årets ökning kan till största delen tillskrivas tillströmningen av nyanlända barn. Till viss del kan det relativt höga talet förklaras med att andelen barn som endast deltar i allmän förskola, d.v.s. har en vistelsetid på max. 15 timmar/vecka, är relativt högt i kommunen. Eftersom kommunen tillämpar systemet med volymtimmar vid tilldelningen av resurser till förskolan, d.v.s. vi mäter antal barntimmar/heltidsanställd medför detta att varje anställd möter fler barn om vistelsetiderna är korta. Vistelsetiderna har ökat de senaste åren vilket har bidragit till den långsiktiga minskningen av antalet barn/årsarbetare.

Personaltäthet (15 oktober)	2011	2012	2013	2014	2015
Förskola					
Barn/årsarbetare; Ljusnarsbergs kommun	5,9	5,8	5,5	5,8	5,3
Barn/årsarbetare; kommungruppen	5,4	5,5	5,4	5,5	5,3
Pedagogisk omsorg – Familjedaghem					
Barn/anställd; Ljusnarsbergs kommun	7,3	6,3	6,3	5,0	4,5
Barn/anställd; kommungruppen	5,2	5,3	5,0	4,6	4,4

Källa: SCB/Skolverket.

Personalens utbildning

Andelen av personalen inom förskolan som har en pedagogisk högskoleutbildning i kommunen totalt har tidigare legat något lägre jämfört med övriga kommuner i kommungruppen men högre än riket. Under det senaste året har andelen behöriga förskollärare stigit och låg i oktober 2015 över genomsnittet. Under läsåret har nyrekryteringar av förskollärare gjorts och flera har återkommit från föräldraledighet vilket medfört att andelen nu ligger ännu högre än vid mättilfället

Andel personal med ped. högskoleutbildning; 15 okt.	2011	2012	2013	2014	2015
Förskola – andel förskollärare					
Ljusnarsbergs kommun	43 %	53 %	53 %	50 %	58 %
Kommungruppen	64 %	64 %	64 %	55 %	53 %
Riket				45 %	44 %

Källa:SCB/ Skolverket

Kompetensutvecklingsinsatser

Under läsåret har all personal fått utbildning i att använda bilder som stöd i verksamheten. Introduktion av Babblarna, ett språkljudsmaterial för de yngsta barnen som är ett komplement till det vi material som vi arbetar med idag, ”Före Bornholm”. Flera av pedagogerna deltog även i föreläsningen ”Att arbeta med barn som har ett annat modersmål”. Mycket tid har använts till att personalen ska bli säkrare i användandet av det systematiska kvalitetsarbetet och använda sig av ett entreprenöriellt lärande/förhållningssätt. Under förra läsåret var det mycket fortbildning för all personal och i år har vi lagt tid på att fortsätta arbeta med det man lärt sig och de utvecklingsområden som kom fram i den kulturanalys som gjordes förra läsåret, ”Håll i och håll ut”.

Arbetsmiljö

Datorer, uppkopplingar och nätverk har fungerat bättre detta läsår än tidigare men fortfarande finns det brister som måste åtgärdas. Fler och nyare datorer och lärplattor har införskaffats till avdelningarna vilket underlättar arbetet.

Vikarieanskaffning har tagit mycket vilket från barngruppsarbetet och tidvis har det varit svårt att hitta vikarier.

Under våren införskaffades Tempus eller "Nuddisar" ett datasystem där föräldrar registerar barns schematider via sin mobil eller dator eller lämnar meddelande och sjukfrånvaro m.m. På förskolan nuddar man in och ut barnen på en pekskärm. På ett enkelt sätt ser man närvaron på förskolan och föräldrar behöver inte ringa för att göra ändringar i barns scheman.

Vi får fler och fler barn i barngrupperna med ett annat modersmål och det kräver extra insatser. Antalet asylbarn med rätt till allmän förskola ökade kraftigt efter nyår och för dem försöker vi att hitta lösningar. Vi har inga lediga platser på förskolan utan det blir ofta speciallösningar för dem. Organisation av asylgrupper tar mycket tid.

Inomhus och utomhusmiljön vid förskolan Garhyttan upplevs fortfarande som ett utvecklingsområde, vissa förbättringar har gjorts. Arbetsgrupper arbetar med att förbättra miljön både inom och utomhus.

Ljudnivån upplevs av många pedagoger som hög. På förskolan Garhyttan har det satts upp en vägg mellan två avdelningar och medel har avsatts för att köpa in ljudabsorbenter.

En ny förskola kommer att byggas i Ställdalen, vilket uppskattas av alla. Den nya förskolan kommer att vara på samma tomt som förskolan Åstugan idag ligger på. Beräknad inflyttning är i april 2017.

Under våren gjordes en kvalitetsgranskning av förskolechefens ledning av den pedagogiska verksamheten vid Åstugans förskola av Skolinspektionen. I beslutsrapporten står det att ledningen av förskolan fungerar väl.

Analys

Datorer som inte fungerar och problem med vikarieanskaffning är företeelser som stressar personalen. Idag är det oftast personalen som har ansvaret för vikarieanskaffningen vilket inte är en bra lösning. Vi behöver hitta en lösning på det som fungerar för pedagogerna.

Stora barngrupper kommer alltid upp vid möten med personalen. Möjlighet att få nya lokaler och ytterligare en avdelning inom förskolan utreds. Att man upplever att barngrupperna är stora kombinerat med många nya barn med ett annat modersmål ställer nya krav på personalen. Hur arbetar vi med de nyanlända barnen och deras föräldrar på bästa sätt är det ofta funderingar runt och här ser vi ett utvecklingsbehov.

Vi behöver arbeta vidare med att sänka ljudnivån i barngrupperna; dels med ljudabsorbenter och rätt material samt med personalens förhållningssätt.

Det vore önskvärt med fler ”brobyggare” som förstår både vår svenska kultur och exempelvis arabisk kultur.

Åtgärder för förbättring av arbetsmiljön

Vikarieanskaffningen; Införandet av närvaroregistreringsprogrammet Tempus som införskaffades under våren kommer att förenkla vikarieanskaffningen och utifrån detta kommer det att ses över hur och vem som bokar vikarier och hur arbetet bör förändras och effektiviseras så att det inte tar så mycket tid från barngruppsarbetet.

En förbättring har skett under hösten när det gäller tillförlitligheten hos det trådlösa nätverket men mycket i IT-infrastrukturen upplevs fortfarande som osäker. Under året bör vi föra en dialog med IT-avdelningen för att klargöra vad som brister och kring kvalitén på förskolornas datorer och skrivare.

Utvecklingsbehov

- Att alltid i personalgruppen diskutera utomhus- och inomhusmiljön så vi har en lärande miljö, att den ständigt är i utveckling. Bra med arbetsgrupper.
- Att arbeta vidare och ”hålla i” utifrån processutbildningen i entreprenöriellt lärande.
- Att få ”brobyggare” inom asylverksamheten och översätta så information om förskolan till andra språk.
- Att handlingsplanen som gjordes utifrån kulturanalysen följs upp och att åtgärder görs utifrån vad som kommit fram.
- Inventera statusen på förskolornas datorer och lärplattor
- Att arbeta vidare med att sänka ljudnivån på förskolorna

Trygghet - Normer och värden

I föräldraenkäten våren 2016 svarade **99 %** av föräldrarna att deras barn alltid eller ofta var trygga på förskolan. Det är alltid viktigt att barn och föräldrar ska känna trygghet i vår verksamhet.

På påståendet ”*Personalen bryr sig om mitt barn*” angav **80%** svaret ”Alltid” och **20 %** angav svaret ”Ofta”.

Detta får anses som positiva resultat och ett gott betyg till verksamheten men målet är att förbättra resultatet ytterligare.

I den bedömningsmatris som vi använder för att bedöma förskolornas kvalitet gör personalen en skattning av på vilken nivå deras avdelning befinner sig när det gäller olika områden. När det gäller området ”Normer och värden” bedömer man bl.a. hur man arbetar kring att träna barnens empatiska förmåga, hur kommunikationen fungerar samt hur man reflekterar kring olikheter. Här kan vi se att avdelningarna uppskattar att man har förbättrat sig minst 20 % från hösten till våren.

Analys

De resultat som redovisas ger en bild av att trygghetsarbetet inom förskolan fungerar väl. Det är viktigt att personal och föräldrar känner till den. Resultaten pekar på att det arbete som har gjorts under året har bidragit till att stärka tryggheten hos och utveckla samspelet mellan barnen. Avdelningarnas prioriterade mål känns relevanta för att öka tryggheten på förskolan och är alltid i fokus. Till hösten förändras barngrupperna och det är viktigt att fortsätta arbeta med trygghet för barnen på förskolan.

Det är även viktigt att fasta rutiner är kända av alla ordinarie personal och vikarier. Att man hela tiden diskuterar med barnen om hur man är en god kamrat osv. Att man hela tiden tittar på förskolans miljö så vi inte har ställen där barn känner sig otrygga. Att personalen placerar sig så att de har överblick över hela gården. Att vi vuxna bestämmer bordsplaceringar, vem man sitter eller går bredvid m.m.

Bästa resultatet i föräldraenkäten blev på påståendet; ”Personalen bryr sig om mitt barn”, där svarade 80% av föräldrarna ”alltid”, det är bra men kan bli bättre.

Åtgärder/ utvecklingsbehov

Åtgärder för att stärka tryggheten inom förskolans verksamhet finns i trygghetsplanen som har omarbetats och kommer att utvärderas regelbundet.

Några av avdelningarnas prioriterade mål som berör området under året har bl.a. varit

- Att barnen ökar sin sociala kompetens individuellt och i grupp
- Ökad trygghet och trivsel
- Sträva efter att utveckla ett positivt förhållningssätt gentemot varandra
- Lära känna varandra och bli en grupp inför förskoleklassen

Vi behöver fortsätta utvecklingen av hur vi arbetar med gruppöversynen så vi vet att vi i barngruppsarbetet arbetar med aktiviteter som gynnar barngruppen.

Utveckling och lärande

Även inom området Utveckling och lärande bedöms kvalitén utifrån kvalitetsmatrisen. Vi kan se att många barn har behov av ett stöd i sin språkutveckling och att behovet tenderar att öka. För de yngre barnen använder vi oss av materialet Babblarna för att arbeta med språkljuden som ett komplement till det vi redan arbetar med.

Åtgärder

Att utveckla barnens språkliga förmåga har varit ett prioriterat mål för hela förskolan under året. Alla avdelningar har därutöver haft ett mer specifikt prioriterat mål utifrån barngruppens behov.

Några av målen var:

- Att barnen utvecklar sin språkliga förmåga att kommunicera
- Sträva efter att utveckla ett positivt förhållningssätt gentemot varandra

- Utveckla språkförståelse, intresse för drama, bokstäver och siffror
- Att alla barn på förskolan ökar sin förståelse för former och siffror

Analys

Många avdelningars prioriterade mål har rört barnens språkliga förmåga. Avdelningarna har angett hur man ska arbeta för att nå målet. Dokumentationsmaterialet presenterades hösten 2014 och togs emot bra av personalen och avdelningarna har kommit långt med att använda det och vi ska fortsätta med att vidare utveckla materialet.

Detta är en del i att säkerställa att vi prioriterar rätt strävansmål från läroplanen. Vi kan se att den språkliga medvetenheten har ökat på samtliga avdelningar när man jämför gruppöversynen för hösten och våren.

Lotusdiagrammen med förskolans strävansmål har använts i olika hög grad på avdelningarna. Vi använder lotusdiagrammen för att på ett enkelt sätt ge föräldrarna kännedom om förskolans strävansmål och vad vi arbetar med. Diagrammen används även när vi ska utvärdera vår verksamhet.

Åtgärder/Utvecklingsbehov

Vi behöver fortsätta med att arbeta med kvalitetsmaterialet och med att stötta personal som känner sig osäker med det. Vi ska även regelbundet följa upp avdelningarnas verksamhet utifrån barngruppens behov, speciellt när det gäller språkutvecklingen och matematik.

Vi bör använda lotusdiagrammen mer för att på ett enkelt och tydligt sätt synliggöra för föräldrar vilka mål utifrån läroplanen som är med i olika aktiviteter.

Personalen ska få utbildning i användandet av ”bilder som stöd” i verksamheten och användandet av dataprogrammet är inköpt.

Förskolans kvalitet - utveckling av förskolans kvalitetsarbete

Personalen har även i år har fyllt i bedömningsmatrisen gällande ”Förskolans kvalitet”. Pedagogerna har gjort en snabbkattning gällande verksamheten om hur vi planerar verksamheten, och hur vi genomför den, hur vi tar emot barn så att de känner trygghet, utveckling och lärande och några ytterligare områden.

Åtgärder

För att förstärka förskolans kvalitetsarbete har vi, som nämnts tidigare, infört en ny metod att mäta kvalitén inom förskolan. Systemet bygger på en matris där personalen bedömer kvalitén på avdelningens arbete inom olika områden. Denna bedömning kompletteras med en enkät till föräldrar samt med barnintervjuer.

Alla avdelningar har fyllt i bedömningsmatrisen av förskolans kvalitet; se bilaga 1.

Det man har bedömt är områdena ”Normer och värden”, ”Språklig förmåga”, ”Matematisk begreppsförmåga”, ”Naturvetenskapliga och tekniska förmågor”, ”Barns inflytande” samt ”Pedagogisk dokumentation”. Bedömningen har gjorts i tre nivåer.

Genom dessa åtgärder tror vi oss ha hittat en modell som på ett bättre sätt än tidigare ger en bild av kvaliteten på vårt arbete inom förskolan.

Snabbskattningen av verksamheten kommer att användas i tvärgruppsdiskussioner allt för att lära av varandra.

Analys

Att bedöma förskolan kvalitét utifrån matrisen var nytt för all personal. Diskussionerna som försiggår innan man fyller i matrisen är mycket viktiga i arbetslagen och förskolan. Matrisen används vid tvärgrupps diskussioner bland pedagogerna på respektive förskola. Allt för att få en djupare förståelse för den.

Snabbskattningen frågeställningar kommer att vidare utvecklas under året som kommer. Bra frågor att diskutera med andra om hur de gör och tänker.

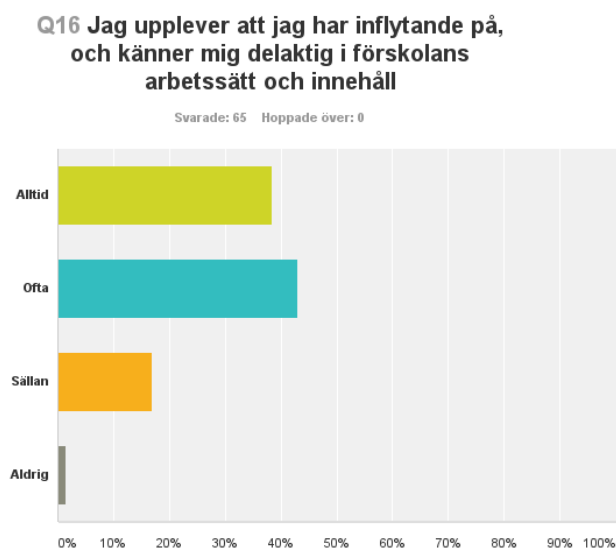
Åtgärder/Utvecklingsbehov

Vi behöver fortsätta att träna oss i att använda matrisen och snabbskattningen, att alla i arbetslaget funderar på vilken nivå avdelningen befinner sig. Att dela in personalen på förskolorna i tvärgrupper och att man får diskutera de olika nivåerna och frågeställningarna vad de står för. Diskussionerna om hur man tolkar de olika nivåerna är viktiga.

Förskola och hem

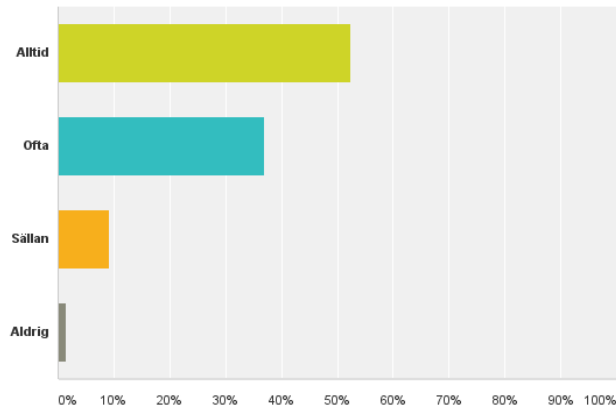
I kommunens skolplan är delaktighet ett prioriterat område. Föräldrars upplevda delaktighet mäts i en årlig föräldraenkät. Årets föräldraenkät besvarades av 65 familjer (c:a 48% svarsfrekvens) under våren.

Resultat:

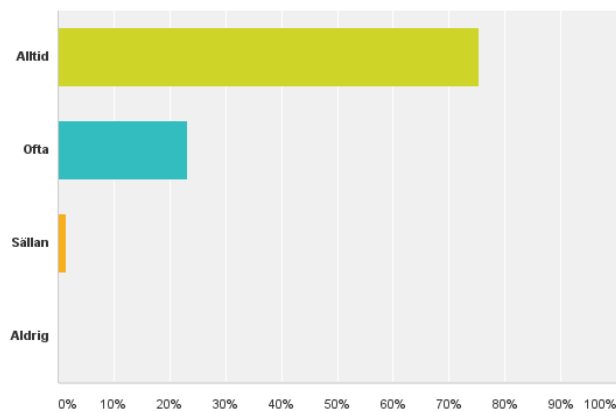
Q15 Jag får information om målen som styr verksamheten

Svarade: 65 Hoppade över: 0

Q11 Jag känner mig välkommen till förskolan

Svarade: 65 Hoppade över: 0

Analys

Föräldraenkäten är en del i förskolans arbete att förbättra sin verksamhet, så att familjer känner sig nöjdare verksamheten. Det är synd att svarsfrekvensen inte var högre. Det är ändå viktigt att vi tar till oss föräldrarnas svar.

Utvecklingsbehov

Enkäten bör ses över och vissa frågor göras om. Vi måste också fundera över hur vi kan få en högre svarsfrekvens.

Samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet

Samverkan är ett annat prioriterat område i skolplanen. Vi har tidigare sett vissa brister i övergången mellan förskolan och förskoleklassen, bl.a. när det gäller överlämningen av information om de aktuella barnen.

Analys

Rutiner finns hur inskolningen av förskolans barn till förskoleklass ska ske har tagits fram under året. I år hade förskolan en överlämnadeblankett som skrevs tillsammans med föräldrar och barn. Blanketten lämnades till förskoleklassens pedagoger och där behov fanns hade man en även muntlig överlämning.

Enligt vad som framkommit har blanketten som används vid överlämning till förskoleklass fungerat bra. Detta var nya rutiner för i år. En utvärdering om hur överlämningen har fungerat ska göras under hösten

Åtgärder/Utvecklingsbehov

Eventuella förändringar i rutinerna ska göras utifrån resultaten av utvärderingen. Vi fortsätter med blanketten, eventuellt bör vi lägga till eller ta bort någon fråga.

Kopparberg i augusti 2016

Karin Alstermark, förskolechef

Bedömning av förskolans kvalitet

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Normer och värden	Personalen erbjuder <i>få</i> tillfällen till träning i att leva sig in i andra barn situation. <i>Få</i> reflektioner görs tillsammans med barnen kring kön, etnisk tillhörighet, religion, funktionsnedsättning och sexuell läggning <i>Lite kommunikation</i> finns och <i>tillrättavisningar</i> präglar kontakten mellan barn och vuxna	Personalen erbjuder till viss del till träning i att leva sig in i andra barn situation. Till viss del görs reflektioner tillsammans med barnen kring kön, etnisk tillhörighet, religion, funktionsnedsättning och sexuell läggning Kommunikationen mellan personal och barn präglas av <i>viss ömsesidig respekt</i>	Personalen ger barnen <i>många</i> möjligheter att träna på att leva sig in i andra barns situation. <i>Många</i> tillfällen ges också till att reflektera om kön, etnisk tillhörighet, religion, funktionsnedsättning och sexuell läggning Kommunikationen mellan vuxen och barn sker på barnens villkor <i>med stor respekt för barnens egenvärde</i>
Språklig begreppsförmåga	Barnen får <i>få</i> möjligheter att utveckla sitt intresse för skriftspråk utifrån sin egen nivå. Det finns <i>få</i> tillfällen att utveckla ett nyanserat talspråk och sina möjligheter att träna att lyssna, argumentera och stå för sina åsikter Barnen får <i>sällan</i> leka med ord och träna ords betydelse	Barnen får <i>vissa</i> möjligheter att utveckla sitt intresse för skriftspråk utifrån sin egen nivå. De får också <i>vid vissa tillfällen</i> att utveckla ett nyanserat talspråk och sina möjligheter att träna att lyssna, argumentera och stå för sina åsikter. Barnen får <i>ibland</i> leka med ord och träna ords betydelse	Barnen får <i>många</i> möjligheter att utveckla sitt intresse för skriftspråk utifrån sin egen nivå. De får också <i>många</i> tillfällen att utveckla ett nyanserat talspråk och sina möjligheter att träna att lyssna, argumentera och stå för sina åsikter. Barnen får ofta leka med ord och träna ords betydelse
Matematisk begreppsförmåga	Barnen får <i>sällan</i> eller aldrig möjligheter att utifrån sin nivå använda matematik i vardagliga händelser. De utmanas <i>sällan</i> i möjligheterna att föra och följa matematiska resonemang. Barnen utmanas <i>sällan</i> i att kunna lösa vardagliga problem med hjälp av matematiska förmågor. Barnen får <i>sällan</i> träna att undersöka, reflektera över och prova olika lösningar på matematiska begrepp och egna och andras problemställningar	Barnen får <i>vissa</i> möjligheter att utifrån sin nivå använda matematik i vardagliga händelser. De utmanas också <i>till viss del</i> i möjligheterna att föra och följa matematiska resonemang. Barnen utmanas också <i>till viss del</i> att kunna lösa vardagliga problem med hjälp av matematiska förmågor. Barnen får <i>ibland</i> träna att undersöka, reflektera över och prova olika lösningar på matematiska begrepp och egna och andras problemställningar	Barnen får <i>många</i> möjligheter att utifrån sin nivå använda matematik i vardagliga händelser. De utmanas <i>ofta</i> i möjligheterna att föra och följa matematiska resonemang. Barnen utmanas också <i>ofta</i> att kunna lösa vardagliga problem med hjälp av matematiska förmågor. Barnen får <i>ofta</i> träna att undersöka, reflektera över och prova olika lösningar på matematiska begrepp och egna och andras problemställningar

<p>Naturvetenskapliga och tekniska förmågor</p>	<p>Barn får <i>sällan</i> möjligheter att urskilja teknik och naturkunskap i vardagen och utforska hur enkel teknik och naturvetenskap fungerar. Barn utmanas <i>sällan</i> i att bygga, konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap. Barnen får <i>sällan</i> möjligheter att träna ett naturvetenskapligt förhållningssätt</p>	<p>Barn får <i>ibland</i> möjligheter att urskilja teknik och naturkunskap i vardagen och utforska hur enkel teknik och naturvetenskap fungerar. Barn utmanas <i>ibland</i> i att bygga, konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap. Barnen får också <i>ibland</i> möjligheter att träna ett naturvetenskapligt förhållningssätt</p>	<p>Barn får <i>många</i> möjligheter att urskilja teknik och naturkunskap i vardagen och utforska hur enkel teknik och naturvetenskap fungerar. Barn utmanas <i>ofta</i> i att bygga, konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap. Barnen får också <i>många</i> möjligheter att träna ett naturvetenskapligt förhållningssätt</p>
<p>Barns inflytande</p>	<p>Barnen får <i>sällan</i> möjligheter att uttrycka sina åsikter och tankar och därmed påverka förskolans vardag och sin egen situation. <i>Få</i> tillfällen ges att träna ett personligt ansvarstagande. Barnen ges <i>få</i> möjligheter att träna de demokratiska principer som innefattar beslutsfattande och samarbete</p>	<p>Barnen får <i>till viss del</i> möjligheter att uttrycka sina åsikter och tankar och därmed påverka förskolans vardag och sin egen situation. Vid <i>vissa</i> tillfällen ges barnen möjlighet att träna ett personligt ansvarstagande. Barnen ges <i>till viss del</i> möjligheter att träna de demokratiska principer som innefattar beslutsfattande och samarbete</p>	<p>Barnen får <i>många</i> möjligheter att uttrycka sina åsikter och tankar och därmed påverka förskolans vardag och sin egen situation. <i>Många</i> tillfällen ges att träna ett personligt ansvarstagande. Barnen ges <i>många</i> möjligheter att träna de demokratiska principer som innefattar beslutsfattande och samarbete</p>
<p>Pedagogisk dokumentation</p>	<p>Varje barns lärande följs <i>i låg grad upp</i> och dokumenteras. Förskolan vidtar <i>få</i> aktiva åtgärder för att kontinuerligt följa upp och utvärdera dess verksamhet. Att genomföra ständiga förbättringar är <i>inte</i> naturligt för verksamheten Förskolan har <i>i låg grad</i> en kreativ lärmiljö där alla barn får utvecklas efter sin nivå och sin förmåga. Det finns <i>inga eller få</i> tydliga rutiner för att dokumentera om barnen tycker att verksamheten är intressant, rolig och meningsfull.</p>	<p>Varje barns lärande följs <i>till viss del</i> upp och dokumenteras. Förskolan vidtar <i>till viss del</i> aktiva åtgärder för att kontinuerligt följa upp och utvärdera dess verksamhet. Ständiga förbättringar är <i>till viss del</i> naturligt för verksamheten Förskolan har <i>till viss del</i> en kreativ lärmiljö där alla barn får utvecklas efter sin nivå och sin förmåga. Det finns <i>till viss del</i> tydliga rutiner för att dokumentera om barnen tycker att verksamheten är intressant, rolig och meningsfull.</p>	<p>Varje barns lärande följs upp och dokumenteras <i>kontinuerligt</i>. Förskolan vidtar <i>hela tiden</i> aktiva åtgärder för att kontinuerligt följa upp och utvärdera dess verksamhet. Ständiga förbättringar är naturligt för verksamheten Förskolan har en kreativ lärmiljö där alla barn får utvecklas efter sin nivå och sin förmåga. Det finns tydliga rutiner för att dokumentera om barnen tycker att verksamheten är intressant, rolig och meningsfull.</p>